

Guia per a redactar un text legislatiu

PARLAMENT DE CATALUNYA

Serveis d'Assessorament Lingüístic

juliol del 2011

Què és una llei?

Una llei és un tipus de text especialitzat (una norma jurídica) mitjançant el qual el Parlament estableix obligacions, autoritzacions o prohibicions de fer determinades actuacions, o bé anul·la o modifica obligacions, autoritzacions o prohibicions que s'havien establert anteriorment.

La redacció del text d'una llei ha de tenir en compte:

- l'ordenació i organització del contingut
- la construcció de les frases
- el temps, el mode i la veu dels verbs
- la tria del vocabulari

Tots aquests aspectes s'han de tenir en compte per aconseguir que el text de la llei sigui entenedor, de manera que els qui l'han de complir tinguin seguretat sobre com ho han de fer.

Regles bàsiques

Us presentem algunes regles bàsiques que us ajudaran a redactar una llei. Aquestes regles són les que s'utilitzen en la redacció de les lleis i dels altres textos que aprova el Parlament de Catalunya.

1. Estructureu el text de manera lògica

Feu servir l'article com a unitat bàsica del text. Els articles han d'anar numerats correlativament al llarg del text i han de portar un títol. Si la llei és extensa, els articles s'agrupen en capítols, els quals alhora es poden agrupar en títols. Els articles es poden dividir en apartats (cadascun dels quals és un paràgraf numerat) i llistes o enumeracions d'elements ordenats per lletres (*a, b, c...*).

Vegem un exemple d'un article que conté apartats i una enumeració:

Article 26. Desplegament

1. Per a desplegar correctament el Pla nacional de joventut de Catalunya, es configuren uns agents executors i uns òrgans de seguiment.
2. Els agents executors del desplegament del Pla nacional de joventut de Catalunya són els següents:
 - a) L'Administració de la Generalitat.
 - b) Les administracions locals.
 - c) Els joves, representats pel Consell Nacional de la Joventut de Catalunya, els consells locals de joventut i les altres entitats juvenils.

2. Escriviu frases curtes i ordenades: subjecte – verb – complement

L'ordenació dels constituents de la frase ha de seguir l'ordre no marcat: subjecte - verb – complements del verb. La frase curta i ben articulada fa més comprensible el text.

L'Administració serveix els interessos generals amb objectivitat.

3. Utilitzeu el present d'indicatiu i la perífrasi d'obligació

Hem d'evitar d'emprar el futur en la redacció de la llei, perquè el futur pot fer pensar que allò que la llei mana de fer no cal fer-ho en el present sinó que es pot deixar per a més endavant. Per això és preferible d'emprar-hi el present d'indicatiu, que dóna als preceptes de la llei un caràcter permanent i invariable en el temps. Des del moment en què el legislador, utilitzant el present d'indicatiu i la perífrasi d'obligació (*haver de* + infinitiu), declara que «algú ha de fer una cosa», s'entén que l'obligació de fer-la, de complir el que mana el precepte, és permanent.

Les empreses distribuïdores han de disposar d'equips auxiliars d'emergència per a atendre incidències excepcionals. (I no pas: «Les empreses distribuïdores disposaran [...]».)

4. Utilitzeu la veu activa

La veu activa és la manera més natural i neutra de construir una frase, i per això és la que s'usa de manera preferent en les lleis. Tanmateix, no sempre es pot evitar: de vegades el context fa que sigui necessària. És essencial que, en redactar un text legislatiu, us demaneu sempre qui és l'agent i què és el que fa en la frase que escriviu.

Els grups parlamentaris poden presentar esmenes. (I no pas: «Les esmenes poden ésser presentades pels grups parlamentaris».)

5. Utilitzeu, sempre que sigui possible, frases afirmatives

Per a expressar un mateix fet, la formulació afirmativa és més entenedora que la negativa. Tanmateix, en les prohibicions s'utilitza la negació.

Els edificis d'ús privat han de complir els requisits mínims d'accessibilitat. (I no pas: “Els edificis d'ús privat no poden incomplir els requisits mínims d'accessibilitat.”)

No es poden construir edificis d'ús privat dins la zona protegida.

6. En singular, escriviu els càrrecs en masculí i femení

En la denominació de càrrecs que poden ésser ocupats indistintament per una dona o per un home, s'ha d'utilitzar el masculí i el femení.

El conseller o consellera (I no pas: «El conseller».)

7. En plural, escriviu els càrrecs en masculí

En la denominació de col·lectius, els gèneres masculí i femení no tenen res a veure amb el sexe de les persones: el masculí és una forma genèrica que inclou tots els individus. Quant a la utilització del plural, els principis d'interpretació precisen que el plural comprèn un nombre indeterminat d'individus.

Els diputats (I no pas: «Els diputats i diputades».)

8. Utilitzeu sempre els mateixos mots i expressions i mai no feu servir sinònims

La utilització constant d'un mateix mot o expressió per a cada concepte o circumstància fa que el text sigui més precís.